

Spikens Förskola Öst-Väst uppdatering 20221101- 20231031

Giltighetstid: 2022-11-01 – 2023-10-31

Ansvarig rektor: Lena Brännholm

Biträdande rektor: Ulrica Åström

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier,
diskriminering och kränkande behandling**

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

På Spikens förskola vill vi att alla ska känna att man kan vara den man är och bli bemött, behandlad och respekterad för det. Det är all personals ansvar att det ska råda nolltolerans mot all form av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier på Spikens förskola. Vi arbetar med barnens relationer till varandra i vardagen. Barnen är med och diskuterar trivselregler. Barnen reflekterar kring värdegrundsfrågor i samlingar då vi använder oss av kompisböcker som är relaterat till barnkonventionen till viss del.

Vårt mål är att alla ska känna glädje, trivas och känna trygghet på förskolan. Vårt förhållningssätt grundar sig på ett gott och respektfullt bemötande, som utgår från de grundläggande värdena i skollagen och förskolans läroplan. Vi identifierar och stärker det positiva bemötandet, förhållningssättet och förutsättningar för att jobba mot nolltolerans.

3. Kartläggning av riskområden

Pedagoger är uppmärksamma i den dagliga verksamheten. På avdelnings reflektioner tas diskrimineringsgrunder upp regelbundet och vi reflekterar över var vi står och behöver arbeta vidare. Vi jobbar för att utveckla trygga och lugna lärmiljöer.

4. Mål för arbetet

Pedagoger är närvarande vid barns lek för att kunna se och höra vad som sker. Vi förebygger konflikter eftersom de kan leda till kränkningar. Vi arbetar förebyggande gentemot samtliga diskrimineringsgrunder. Varje barn ska känna trygghet, tillhörighet och gemenskap i gruppen.

5. Handlingsplan

Vi läser kompisböckerna sen vi konkretiserar med hjälp av handdockor kanin och igelkott till exempel: Att man har rätt att säga stopp när man inte vill. Att jag också har rätt att bli lyssnad på.

Pedagogerna arbetar med värdegrundsfrågor med barnen och varandra på ett tydligt sätt både i vardagliga rutinsituationer som i planerade aktiviteter.

Genom att dela in barnen i mindre grupper blir det lättare att ta tillvara varandras olikheter som en styrka. Det blir färre konflikter när det inte är så många att samspela med. Därför ska vi tänka på att dela in i mindre grupper både genom att vara ute/inne och genom att erbjuda intressanta undersökande lärmiljöer där barnen kan leka i mindre grupp både ute och inomhus som i skogen. Vi försöker att sprida oss inomhus och utomhus för att förebygga konflikter. Pedagogerna behöver även styra vilka barn och hur många barn som kan vara i olika miljöer. Till exempel att barnen på Öst använder sig av aktivitetstavla. Detta för att skapa goda möjligheter till samspel, lek och minska risken för konflikter som kan leda till kränkningar. Pedagogerna ska av samma anledning finnas nära barnen och dela upp sig på strategiska platser, för att minska risken av att konflikter sker och finnas där för att ge barnen verktyg att hantera de konflikter som ändå uppstår.

Ansvarig: Alla pedagoger vi skriver information och regler för vikarier .

6. Utvärdering av genomförda insatser

Vårt arbetssätt är att låta barnen mötas i mindre grupper och konstellationer för att de ska känna sig trygga i alla sammanhang har varit framgångsrikt. Ljudnivå och konflikter har minskat på Väst när de fick ett rum till. En tydlig miljö och tydliga regler på Öst har bidragit till att barnen hittar någonstans att vara och göra. Barn som har svårare att koncentrera sig uppmanas av pedagoger att göra val och stanna i valet en stund. Det gör att det lugnare i gruppen och för barnen.

7. Barns/elevers delaktighet i arbetet

Vi pratar med barnen om hur man är en bra kompis. Vi har börjat att läsa kompisböckerna. Med hjälp av dockor dramatiseras kompis böckernas budskap ,låna böcker från biblioteket

8. Rutiner för akuta situationer

En anmälan i STELLA -systemet görs alltid vid upplevelse av kränkning, trakasserier eller diskriminering.

Rutiner när elev kränker elev

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor.
- Klasslärare/mentor kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsamt anmälan till STELLA-systemet. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärds skyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.

- I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Förskolechef/rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Rutiner vid akut situation

- Akut situation har uppstått
- Alla inblandade tas om hand
- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor
- Klasslärare/mentor kontaktar vid behov utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap av ärendegången Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas
- Skyndsamt anmälan till STELLA systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärds skyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen
- I dessa situationer ska elevhälsan och/eller andra myndigheter kopplas in
- Utifrån utredningens resultat genomförs åtgärder
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrade.

• **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnsomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- **Mobbning**

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- **Rasism**

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.